Kolozsvár,
1945 május 19
Szombat

ÁRA 40 LEJ

VILÁGOSSÁG

II. ÉVFOLYAM | A ROMÁNIAI MAGYAR NÉP LAPJA | 119. SZÁM

Japán békét kért,
de a szövetségesek visszautasitották

NEWYORK, május 19. (Rádió.) A „Daily Mail“ Newyorkból keltezett hire szenzációs bejelentést tartalmaz. A nagy angol lap közli, hogy a vezető japán nagyiparosok csoportja félhivatalos békeajánlatot tett az Amerikai Egyesült Államoknak és Angliának.

A lap közli ugyanakkor azt a hirt is, hogy Hirohito császár feloszlatta a japán fasiszta pártot, remélve, hogy ezzel is könnyebbé teszi a békekérelem elfogadását.

Bár hivatalosan a japán békekérést mindezideig nem erösitették meg, illetékes körökben ugy tudják, — irja a „Daily Mail“ — hogy a békekérelmet előterjesztő japán nagyipari csoport felajánlotta a japán szárazföldi, tengeri és légihadsereg vezetőinek azonnali eltávolitását.

LONDON, május 19. (Rádió.) Az angol fővárosban ugy tudják, hogy a japán békekérés süket fülekre talált ugy Londonban, mint Washingtonban. Az angolszász szövetségesek visszautasitották a kérelmet, mivel kizárólag csak feltételnélküli fegyverletételt hajlandók elfogadni.

Közmegelégedésre oldják meg az állampolgársági kérdést

A délerdélyi menekültek földkisajátitási ügye is felülvizsgálat alá kerül
Magyar oktatás is folyik a román Mezőgazdasági Főiskolán

KOLOZSVÁR, május 18. Az Országos Demokrata Arcvonal északerdélyi végrehajtóbizottsága pénteken délelőtt Unió-utcai helyiségében interpellációs napot tartott, ahol nagyjelentőségü kérdések kerültek szőnyegre. Az ülésen Vescan Teofil dr. és Jordáky Lajos dr. egyetemi tanárok felváltva elnököltek, s a határozatokról hivatalos közleményt adtak ki.

Az ülésen Goldberger Miklós főtitkár Bihar és Maros-Torda vármegyék helyzetét ismertette. Észleletei alapján az ODA elhatározta, hogy közbenjár az illetékes kormánytényezőknél a magyarnyelvü táviratok engedélyezéséért, valamint azért is, hogy a bukaresti rádió adjon le román és magyar nyelvü hireket a még külföldön tartózkodó deportáltak részére, közölvén velük hozzátartozóik üzeneteit.

Vescan Teofil dr. a tordai ODA működéséről számolt be. Megállapitást nyert, hogy az Antonescu-rendszer idején Délerdélyből elmenekült, vagy a front közelsége miatt lakohelyükről eltávozott lakosokat a földreform-törvény téves alkalmazása folytán nem egy esetben károsodás érte. Az Északerdélyi Végrehajtó Bizottság ezért szükségesnek tartja a földreform-törvény alkalmazásának sürgős felülvizsgálását Torda-Aranyos vármegye területén.

Balogh Edgár, a Magyar Népi Szövetség alelnöke, az idegen állampolgárok kérdésében kért felvilágositást, hivatkozva az állampolgársági kérdésben elterjedt s a lakosságot nyugtalanitó hirekre. Timofi Gheorghe rendőrfőnök és Demeter János dr. alpolgármester jelentései alapján kiderült, hogy ezek a hirek félreértésekre vezethetők vissza.

A végrehajtóbizottság elhatározta, hogy közbenjár a kormánytényezőknél az állampolgársági kérdés demokratikus szellemben való végleges rendezése érdekében. Addig is, amig az igazságügyminiszter állampolgársági törvényének végrehajtási utasitása megjelenik, mindenki nyugodtan a helyén maradhat, s a hatóságok csupán azoknak az idegeneknek a tartózkodási engedélyét veszik revizió alá, akik most, Északerdély felszabadulása után, jöttek ide, többnyire önző megélhetési vagy más gyanus okokból.

Az ODA felkéri a Magyar Népi Szövetséget, hogy dolgozzon ki névszerinti kimutatást a nélkülözhetetlen szakemberekről, igy egyetemi és középiskolai tanárokról, tanitókról, orvosokról, mérnökökről és művészekről, akiknek az állampolgársága soron kivül rendezendő.

Az ODA végrehajtóbizottsága azután a fogügyi kinevezésekkel foglalkozott, ama kivánságának adván kifejezést, hogy a birói karban helyet kapjon minden olyan északerdélyi biró, aki szolgálatát eddig is demokratikus módon teljesitette.

Végezetül az Északerdélyi Végrehajtóbizottság a miniszteri rendelet alapján hazatért román Mezőgazdasági Főiskola kérdését vitatta meg, hármas bizottságot küldvén ki a fogadtatási ünnepélyre. Ez a bizottság az ODA-ülés végeztével fel is kereste a román Mezőgazdasági Főiskola vezetőit s megállapitotta, hogy az 1944 október 11-én itt maradt magyar tanárokat a román főiskola átveszi s azzal, hogy előadásaiknak helyet ad, biztositja a magyar nyelvü oktatás folytonosságát a magyar mezőgazdasági főiskola kérdésének további rendezéséig.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Angol és amerikai bankjegyeket hamisitottak a hitleristák

Berlinben polgári kormányzótanácsot választottak

BERLIN, május 19. (Rádió.) A Szovjet ellenőrzés alatt lévő berlini rádió közölte, hogy egy nagygyülésen ideiglenes polgári kormányzótanácsot választottak.

London, május 19. (Rádió.) Északnémetországban a napokban fejezik be 750.000 német katona és tengerész leszerelését. Ezeket rövidesen utnak inditják Franciaországba, Hollandiába és Belgiumba, hogy ott az általuk okozott pusztitásokat helyreállitsák. E munkálatok befejezése után, mely hozzávetőlegesen is több esztendeig fog tartani, a legsürgősebb helyreállitási munkálatokat végeztetik majd a foglyokkal német területen.

London, május 19. (Rádió.) Amerikai csapatok Ausztriában, Schlier mellett egy földalatti üzemben hamispénzgyárat találtak. A hamispénznyomdában egy millió darab egy fontos angol bankjegyet és igen nagy mennyiségü 50 és 100 dolláros bankót találtak.

Halál a háborus bünösökre — követeli a romániai közvélemény

BUKAREST, május 19. (Munkatársunk telefonjelentése.) Zsufolásig telt tárgyalóterem előtt, pénteken a vádbeszéd hangzott el a háborus bünösök perében. Bunaciu fővádló hatalmas beszédében mutatott rá a vádlottak országromboló, embertelen büneire, majd részletezte a vádakat, felsorolva a főbünösök által elkövetett odesszai rémtetteket.

Mialatt a teremben a tárgyalás folyt, az épület előtt hatalmas tömegek gyülekeztek s állandó tüntetés közepette követelnek halált a bünösök fejére. Naponta tizesével érkeznek a néptörvényszék cimére a különböző üzemek munkásainak határozati javaslatai, melyekben a háborus bünösök halálraitélését követelik.

Angol hadihajók behatoltak a malakkai szorosba

LONDON, május 19. (Rádió.) Angol flotta egységek a malakkai szorosban elsüllyesztetek egy 10.000 tonnás japán cirkálót. 1942 óta, amikor Szingapur elesett, ez az első eset, hogy angol hadihajók tartózkodnak a malakkai szoros vizein.

Tokióból jelentik, hogy nagy angolszász flótta-kötelékek közeledtek a Marianna szigetekhez.

Tolbukin és Patton találkozása

MOSZKVA, május 19. (Rádió.) Az elmult napon Tolbukin tábornagy, a harmadik ukrajnai arcvonal parancsnoka és Patton tábornok, a harmadik amerikai hadsereg parancsnoka között találkozó jött létre. A két hadvezér Tolbukin tábornagy főhadiszállásán találkozott, ahol magas szovjet kitüntetést nyujtottak át az amerikai tábornoknak. Az ünnepség után Tolbukin és Patton több órát együtt töltöttek szivélyes bajtársi eszmecserében.

London, május 19. (Rádió.) A harmadik amerikai hadsereg második hadosztálya mintegy ötvenezer német katonát és polgári személyt szolgáltatott ki a Vörös Hadseregnek. Ezek a szovjet megszállási területről szivárogtak át a fegyverszüneti szerződés rendelkezéseivel ellentétesen az amerikai vonalak mögé.

Vizsgálat indult Dönitz tengernagy háborus bünösségének megállapitására

LONDON, május 19. (Rádió.) Eden, az angol alsóházban tartott beszámolójában elmondotta, hogy most dolgoznak a háborus bünösök ügyét tárgyaló nemzetközi törvényszék megszervezésén. A továbbiakban elmondotta, hogy Dönitz tengernagy ügyét most vizsgálják, annak megállapitására, hogy háborus bünösnek tekinthető-e vagy sem. Közölte, hogy Göring rövidesen birái elé kerül és hasonló sors vár Joachim von Ribbentrop volt külügyminiszterre is, amint elfogják.

Pétain vallomást tett

PÁRIS, május 19. (Rádió.) A Bourbon palotában Buchardon vizsgálóbiró folytatta Pétain marsall kihallgatását. Pétain Madridban, Franco kormánya mellett, nagykövetei beosztásában töltött időkről adott számot, majd a riomi perben tanusitott magatartásáról tett vallomást.

Rövidesen megkezdik négy francia tengernagy ügyének kivizsgálását is, akiket hazaárulással vádolnak. Ügyük a francia flotta toulouni önelsüllyesztésével van kapcsolatban.

Megnyugvást vitt

két mezőségi község magyar és román lakossága közzé Kolozs megye vezetőinek látogatása

KOLOZSVÁR, május 18. Kolozs vármegye főispánja hetek óta járja a falvakat, hogy rendet teremtsen azokon a helyeken, ahol a fasiszta reakció még éket tud verni a román és magyar lakosság közé. Az utóbbi időben a Kolozs megyéhez nemrégiben visszacsatolt Mócs és Sármás községekből jött hir ellentétekről, sulyos sérelmekről, melyek háboru sujtott ártatlan kisembereket értek.

Pogăceanu főispán és Csőgör Lajos dr. alispán, Mezei Lajos, a Magyar Népi Szövetség végrehajtóbizottsági tagja és Bojan Pavel, az Ekések Frontjának titkára kiséretében csütörtökön délután kiszálltak a helyszinen és tisztázták a felmerült ellentéteket, ugyanakkor védelmet nyujtottak az igazságtalanul megvádolt kisembereknek is. Az összehivott közös gyülésen, ahol mind a román, mind a magyar lakosság megjelent, Pogăceanu főispán és Csőgör Lajos dr. alispán lelkesedést kiváltó beszédeikben rámutattak a román—magyar együttmüködés szükségességére.

— Amig ki nem békül ez az együttélő két nép — mondotta a főispán — addig nem lesz jólét és boldogság ezen a földön.

A népszerü megyevezetők megelégedésüket fejezték ki afelett, hogy a tünőben lévő ellentétek dacára a lakosság mindkét faluban pontos időben bevetett minden talpalatnyi földet. Ezzel nagyban hozzájárultak az ország ujjáépitéséhez és gazdasági előhaladásához.

A Magyar Népi Szövetség nevében Mezei Lajos, az Ekések Frontja nevében Bojan Pavel szólottak a lakossághoz. Mindkét szónok kifejtette, hogy az Ekések Frontjában tömörült román lakosság és a Magyar Népi Szövetségbe szervezkedett magyar falusi lakosság civakodás helyett a legnagyobb egyetértésben, karöltve kell felsorakozzék a földet osztó Groza-kormány támogatására, mert a kormány csak igy valósithatja meg programját: a földmüves tömegek teljes gazdasági felszabaditását.

A falvak lakossága nagy lelkesedéssel fogadta a beszédeket, lelkesen tüntetve Groza Péter kormánya mellett.

A megye vezetői ezután meghallgatták a felmerült sérelmeket. Az történt, hogy az Antonescu magyarüldöző terrorja elől Északerdélybe menekült és most visszatérő kisemberek földjét elvették és kiosztották illetéktelineknek. A megye vezetői erélyesen felszólitották az illetékeseket, hogy az igazságtalan eljárást szüntessék be és a már elkobzott földeket azonnal juttassák vissza eredeti gazdáiknak.

Mindkét falu lakosságának a másik nagy sérelme az volt, hogy egyik faluban sincs még semmiféle iskolai oktatás. A megye vezetői megigérték, hogy a következő tanévre megfelelő létszámu tanerőket küldenek ki, román és magyar tanitókat, hogy a falu mindkét nemzetisége saját anyanyelvén tanulhasson.

A falu lakosai közé megbékülést hozó gyülés után a megye vezetői közös értekezleten utasitották az alantas hatóságokat, hogy a legnagyobb odaadással álljanak a nép érdekeinek szolgálatába. Minden képességükkel azon legyenek hogy a két nép közötti béke gyökeret verjen nemcsak ebben a két faluban, de az egész környéken is.

b. p.

Előadások, hangversenyek

A *JÓZSA BÉLA-ATHENAEUM* népszerü tudományos előadássorozatában ma, szombaton délután 6 órakor dr. Imre Lajos egyetemi tanár: Az anyag szerkezete cimen tartja meg vetitettképes előadását a Mátyás Király Diákház zenetermében.

PÜNKÖSD MÁSODNAPJÁN délután 4 órakor templomi hangverseny lesz a Farkas-utcai református templomban a következő müsorral: 1. Sztáray Mihályról előadást tart Tárcza Bertalan tanár. 2. Mendelssohn „Paulus" oratóriumából „Uram irgalmazz". Énekli Jakobi Antal, orgonán kiséri Szita Oszkár. 3. Corelli: La Folia, hegedün előadja S. Kouba Paula, orgonán kiséri Rezik Károly. 4. a) Bach: Hivő bizalommal, b) Cornelius Péter: Ne vigy minket a kisér etbe. Énekli Jakobi Antal, orgonán kiséri Szita Oszkár. 5. Dvorák: Andante vonósnégyes. Előadják: S. Kouba Paula (I. hegedü), Simon Erzsébet (II. hegedü), Boga Lajos (brácsa), Rezik Károly (gordonka). Szeghő Julia zenekonzervatóriumi igazgatónő előadása elmarad.

A *NÉPVÉDELMI EGYESÜLET* a fasiszták által okozott háboru áldozatainak támogatásáért folytatott mozgalma keretében Beethoven-hangversenyt rendez a Mátyás Király-diákházban Hangos György zongoramüvész közreműködésével. A hangverseny időpontja május 22, este 6 óra. Jegyek elővételben is kaphatók a Népvédelmi Egyesületnél és a Józsa Béla-Athenaeum könyvkereskedésében.

A Városi Szinház müsora

Május 19-én, szombaton este 6 órakor: Bajadér.

Május 20-án, vasárnap délután 3 órakor: Torockói menyasszony.

Május 20-án, vasárnap délután 6 órakor: Gyimesi vadvirág.

A VILÁGPOLITIKA UTOLSÓ 24 ÓRÁJA

Megtalálták a Magyarországról elrabolt aranyszállitmányt

LONDON, május 18. Az amerikai 7. hadsereg egységei Salzburg közelében az egyik alagutban ötven kocsiból álló szerelvényt találtak, amely tömve volt aranyrudakkal és más különféle értékekkel. Valószinünek tartják, hogy az aranyat és a többi értéket Magyarországról rabolták el a németek a visszavonulás idején.

Németországban folytatódik a nagy tisztogatás

LONDON, május 18. (Rádió) Németországban a megkezdett tisztogató munka gyors ütemben folytatódik. A katonai kormányzat megtisztitja a közéletet a náciktól és ujraszervezi a közigazgatást. Nap-nap után a Gestapo számos tagját tartóztatják le. A katonai parancsnokságok uj német rendőrséget szerveznek.

A fegyverrejtegetést a legszigorubban büntetik. Eddig Hamburg körzetében 12 halálos ítéletet hajtottak végre tiltott fegyvertartás miatt.

Hamburgban a szövetségesek többszáz külföldi munkást szabaditottak fel, akik embertelen körülmények között éltek. A brit parancsnokság kötelezte a német lakosságot, hogy a felszabaditott külföldi munkások részére egészséges lakásokat bocsásson rendelkezésre és lássa el őket rádióval és könyvekkel.

Elfogták Scorzenit, Mussolini megszöktetőjét

LONDON, május 18. (Rádió). A németországi tisztogatás során a szövetségesek kezére került a náci párt hirhedt végrehajtó eszköze, a kalandor Scorzeni, aki annakidején Mussolini szökését megszervezte. Scorzeni hajtotta végre Hitler és Himmler megbizásából Horthy Miklós kormányzónak és fiának az elhurcolását is.

Az ardennesi offenziva idején Scorzenit azzal bizták meg, hogy hatjson végre merényletet Eisenhower tábornok ellen. A kalandornak azonban nem sikerült végrehajtania ezt a tervet.

A csehszlovák kormány Keitel tábornagyot is háborus bünösnek nyilvánitotta

LONDON, május 18. (Rádió.) A csehszlovák kormány megbizásából küldöttség érkezett Németországba, hogy adatokat gyüjtsön a háborus bünösök ellen. Prágai jelentés szerint a csehszlovák kormány háborus bünösnek nyilvánitotta Göringet, Darrée, Frank és Funk főmegbizottakat, továbbá Keitel tábornagyot, Schwerin von Krossigk volt pénzügyminisztert és Speer hadfelszerelésügyi minisztert.

Ugyancsak prágai jelentés szerint fogságba került Schwartz, a nácipárt főpénztárosa is.

Kisebb francia—olasz határkiigazitások lesznek

PÁRIS, május 18. (Rádió.) A jövőben kifejlődő francia—olasz külpolitikai viszony kérnését érintve, a francia hirügynökség hangsulyozza, hogy Franciaország nem óhajtja magába olvasztani az olasz állampolgárok tömegeit, mindazonáltal a béketárgyalások idején sor kerül kisebb francia-olasz határkiigazitásokra.

Stettinius cáfolja az amerikai—angol nézeteltérésről terjesztett hireket a lengyel kérdésben

WASHINGTON, május 18. (Rádió) Stettinius külügyminiszter csütörtökön nyomatékosan megcáfolta azt az amerikai ujsághirt, amely szerint Anglia és az Egyesült Államok között különbség merült volna fel a lengyel kérdésben. Hangoztatta, hogy nézeteltérésről nincs szó az Egyesült Államok és Nagybritannia között a krimi egyezménynek Lengyelországra vonatkozó politikájával kapcsolatban.

Clark tábornok meglátogatta Triesztet

LONDON, május 18. (Rádió). Clark tábornok, a 8. angol hadsereg főparancsnoka tegnap meglátogatta Triesztet és hosszas megbeszélést folytatott a megszálló csapatok parancsnokával.

Mint ismeretes, a fontos kikötőváros behajózható területe az angol csapatok birtokában van, mig magát a várost Tito tábornagy csapatai ellenőrzik és a közigazgatás is jugoszláv irányitás alatt van.

EDEN: A nemzetközi helyzet nem mentes néhány sulyos kérdéstől

LONDON, május 18. (Rádió) Eden külügyminiszter csütörtökön az alsóházban beszámolt a sanfranciskói értekezlet eredményeiről. Megállapitotta, hogy az alapvető kérdésekben sikerült megjelölni a követendő egységes irányvonalat, a részletkérdések tekintetében azonban még további fontos tanácskozásokra van szükség.

A külügyminiszter beszámolója végén bejelentette, hogy az alsóház hamarosan megvitatja a nemzetközi helyzetet, amely — mint hangsulyozta — nem mentes néhány sulyos kérdéstől.

Kiegészit k az olasz kormányt

RÓMA, május 18. (Rádió). Az olasz kormány több tagja sorralátogatta az északolaszországi nagyvárosokat és beható megbeszéléseket folytattak ottani politikusokkal, különösen szoros összefüggésben a kormány kiegészitésének problémájával.

A nagy összeomlás előtt Hitler parancsot adott a hadifoglyok legyilkolására

LONDON, május 18. (Rádió) A svájci rádióba tegnap beolvasták Burghartnak, a nemzetközi Vörös Kereszt elnökének nyilatkozatát. Eszerint Hitler a nagy összeomlás előtt fel akarta bontani a hadijognak a koncentrációs táborokra vonatkozó szakaszát, majd később parancsot adott, hogy az összes táborokban végezzék ki a hadifoglyokat. A német hadsereg azonban megtagadta ennek a parancsnak a teljesitését.

Ez év márciusában Burghardt találkozott Himmler megbizottjával és engedélyt kapott, hogy meglátogassa a fogolytáborokat. Meggyőződött arról, hogy egyedül csak a mühlhauseni táborban gondoltak a kivégzésekre szóló parancs teljesitésére, de az amerikai páncélosok gyors előnyomulása ezt a tervet megakadályozta.

Az elözönlés réme kisérti a japánokat

LONDON, május 18. (Rádió) A japán minisztertanács határozata értelmében az összlakosság bevonásával uj védelmi szervezetet állitanak fel a szövetségesek inváziójának megakadályozására. Japánban egyébként napról-napra fokozódik a szorongás a szivós és elenállhatatlan brit—amerikai térfoglalás miatt és számitanak a szigetország teljes megrohanására.

Károlyi Mihály utban van Magyarország felé

BUDAPEST, május 18. Mint Londonból már jelentették, a Károlyi Mihály vezetésével alakult Magyar Tanács feloszlott, mert Németország teljes veresége után a tanács küldetése befejezettnek tekinthető.

A Magyar Tanács önfeloszlatása után az angol kormány kérdést intézett a magyar kormányhoz, hogy van-e kifogása Károlyi Mihály hazatérése ellen. A magyar kormány nem emelt kifogást és közölte, hogy a magyar nemzetgyülés a londoni tanács volt elnökét képviselővé választotta. E közlés alapján az angol hatóságok Károlyi Mihály utlevelét kiadták. Károlyi már utban van Magyarország felé.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A fekete monoklis emberek

Európában pontosan tíz nap óta béke van, vagyis megszünt az embernek ember által való intézményes és szakszerü pusztitása: a háboru. Ez a világrész, ahol 1939 szeptembere óta naponta tizezerszámra süllyedtek be üregeikbe az emberi szemek, ahol a hadiásók nem győzték vájni a csatatereken a sirgödröket, most nagy tetemrehivásba kezd. Mert nemcsak a harctereken vannak tömegsirok ezen a földtájon — mint a régi, szabályszerü háboruk idején —, hanem ott is, ahol különben nem jelentek meg személy szerint a pusztitás égi és földi müszerei. S ezek a sirok tán borzalmasabbak a becsület mezején rögtönzött gödröknél és sáncoknál is. Mert nem átütött ősisaku, kettészakitott gerincü ifju férfiak, vagyis katonák, hanem szerencsétlen civilek, aggok, asszonyok és gyermekek teteme emésztődik bennük, azoké, akiket egy őrült, önmagát is elpusztitó faji és világnézeti sintérkedés géppuskái és szuronyai juttattak oda.

A világ mostanában kezdi számonkérni azokat, akik ezt az infernális háborut világnézeti alapon a civilekre is kiterjesztették. Budapesten csak a minap kapta meg a nép méltó elismerését Murai-Metzl ezredes: a hóhérkötelet — s mahol-nap büntársai is az ő sorsára kerülnek.

Bukarestben most folyik a harmincnyolc főbünös pere, azoké, akik a tömegmészárlást Transznisztriában valóságos müvészetté és ujfajta kereseti ággá fejlesztették. A vezéregyéniség, Macici tábornok, mint valami alvilági üzem menedzsere — s ez nem lehet a véletlen müve — állandóan fekete monoklit viselt. Az ő pokoli alakját valami nagy jövendő békefilmen talán Erich von Stroheim, a francia filmek remek karakterszinésze játszhatná el, mert csak ő érzékeltethetné igazán azt a sátáni gonoszságot, mely a fekete félszemüveg alól, mint valami álarc mögül elő-elő vigyorgott az áldozatokra. S ha kiderülne, hogy e buzgó és lankadhatatlan tömegsirások ujvidéki szaktársai, Feketehalmy-Czeydner és Zöld János katonatiszt urak is ugyanezt az egyenmonoklit viselték, egyáltalán nem csudálkoznánk: utóvégre valamit csak kellett szemük — mely példabeszéd szerint a lélek tükre — és az általuk előidézett irtóztató látványok közé ékelniök, hogy az áldozatok sohase tudjanak közvetlenül belekönnyezni, belevérezni zavaros tekintetükbe!

Nemsokára egytől-egyig hurokra kerülnek. A világ hirtelen nagyon kicsi és szük lett nekik, mint egy sir, melyben élve temetettek vergelődnek. Bünperük tárgyalásán — a vád és a „védelem" képviselőin kivül — az elmeszakértők és pszichológusok mellett ott kellene legyenek az irók is, hogy szemtől-szembe vizsgálhassák az öldöklés pszichológiáját, betekintsenek a tömeggyilkosok lelkivilágába s észleleteiket jegyzeteikben az utókornak átadhassák. Nem kétséges előttünk, hogy a szakemberek a fekete monoklisokban a Lombroso mester leirta különféle gonosztevő tipusoknak egy politikai beállitottságu válfaját fogják diagnosztizálni, azokat a vonásokat, melyek a fékevesztett faji gyülölködés bestiáinak karakterisztikus ismérvei, azoké az elvetemülteké, akik Európára s a világra a legborzalmasabb pusztulást hozták.

Koponyáikat — akárcsak a Balanovü moldvai rablógyilkosét annakidején — muzeumban kell elhelyezni, hogy legyen min tanulmányozza az uj korszak embere a faji bestialitás jellegzetes bütykeit és horpadásait, a elrettentő például szolgáljanak örökidőre azoknak, akikben notalán a nemzeti gyülölködés és fölényeskedés galaudférgo kezdi hányatni magát.

Ezek gyilkolták és sanyargatták az internáló táborok szerencsétlen foglyait

A fővádlottak egymásra háritják az elkövetett szörnyü bünöket

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.

8. 9. 10. 11. 12.

BUKAREST, május 18. A bukaresti népbirósági szék előtt gyors ütemben tovább folyik a háborus bünösök kihallgatása, akik ellen hitelt érdemlő vallomások, fényképek és egyéb tárgyi bizonyitékok egész sora merült fel, éles fényt vetvén a bukovinai, besszarábiai és transznisztriai internáló táborokban lezajlott rémségekre.

A tárgyalások első napjairól már beszámoltunk olvasóinknak és a vádirat adatai alapján röviden ismertettük a 25 letartóztatott fővádlott közül tizenhatnak a bünlajstromát. Valamennyi ellen ugyanazok a vádpontok ismétlődnek: kegyetlen parancsok, rendelkezések kibocsátása, tömeges mészárlásra bujtogató intézkedések foganatositása, személyes brutalitás a foglyokkal szemben, zsarolás, fosztogatás és igy tovább az embertelen büncselekmények minden változata.

A tárgyalások legjellemzőbb ismétlődése az, hogy valamennyi vádlott a másikra igyekszik átháritani a felelősséget az elkövetett bünökért. Szinte versenyre kelnek, hogyan mártsák be egymást s hogyan mentsék a saját bőrüket. Közben pontról-pontra megerősitik az ellenük elhangzott vádakat és kitünik, hogy egyik se maszületett bárány, sőt...,

A fenti arcképcsarnok visszatükrözi

az egykori haláltáborok

urainak lelki jellemvonásait is. Itt közöljük a rövid magyarázó szöveget:

1. *Crestinu Avram*, a vigodai és alexandrovkai internálótábor egyik hóhéra. A bárány arcu, de hiénalelkü Crestinu maga is internált volt, Ravaszul egy ugynevezett tábor-bizottság vezetőjévé tornászta fel magát. Ebben a minőségében elszedte a tábor lakóinak pénzét és más értékeit s duskálódva azokból, cinikusan nézte, hogyan pusztulnak éhen a gyermekek, asszonyok és betegek. Azt, aki szót emelt ellene, véresre verette. Amikor Alexandrovkából Bogdanovkába helyezték át az internáltakat, egy héttel előbb értesitették őt, hogy szerezzen be élelmet és világitó anyagot. Egy lépést sem tett, csak a saját érdekében. Tizenhét napig tartott az utazás. Ez alatt elhullottak az emberek. Ő maga a sötétben jóizüen falatozott.

2. *Bobei Gheorghe* volt bogdanovkai szolgabiró. Fosztogató hadjáratot szervezett meg az internáló táborban. Az őslakosságnak megtiltotta, hogy élelmiszert árusitsanak a foglyok között. Az árut ő maga vette meg, majd óriási uzsoraárakon, aranyfedezet ellenében osztotta szét. Vagyonokat harácsolt össze. Többezer internált halála szárad a lelkén.

3. *Isopescu Modest*, a goltai hóhér. Mint prefektus, ő szervezte meg a Besszarábiából, Bukovinából és az Ókirályságból összegyüjtött zsidók és cigányok részére a gettókat és a lágereket. Miután a foglyokat kifosztatta, elhagyott istállókba tereltette őket és elrendelte, hogy gyujtsák reájuk a fedelet. Azokat, akik menekülni igyekeztek, legépfegyvereztette. Több napig tartott a vérengzés a közeli erdőszéleken is. Negyvennyolcezer ember legyilkolása után Isopescu elrendelte, hogy a halottakat égessék el. Két hónap hosszat tartott az égetés. Ehhez a munkálathoz 200 internáltat rendelt ki. Ezek közül — az égetés befejezése után — 150 embert agyonlövetett azzal a megokolással, hogy nem végezték elég gyorsan a munkát. A szörnyü vérengzés után a helyszinen fényképfelvételeket készitett.

4. *Ciachir Dumitru* tartalékos hadnagy, a vapnyarkai tábor ördöge. Aljas megbizatásokat hajtott végre. A tábor politikai foglyait feltüzelte a más fogolycsoport ellen, majd amikor viszály keletkezett, sortüzet rendelt e és mind a két csoportot megtizedelte Majdnem minden hónapban megün nepelte születésnapját. Ilyenkor kény szeritette a foglyokat, hogy értéke ajándékokkal járuljanak a szine elé

5. *Melinescu Nicolae* őrmester, bogdanovkai szadista. Nyiltan rabol és fosztogatott. A tábor asszonyait é férfiait apró-cseprő bünök miatt 2 bot- és korbácsütéssel büntette.

6. *Zlatescu Gheorghe* ezredes, targuzsiui fogolytábor réme. Pokolie kinoztatta a foglyokat. Egy izben ala pos motozások és elkobzások utá tiz napra felfüggesztette az élelme zést. A foglyoknak a drótkerités mel lett a füvet kellett rágniok éhségükben

7. *Padure Aristid*, Golta megye vol alispánja, Isopescu méltó társa. Hiu szadista hajlamu zsarnok volt. Ő i közvetlenül felelős 48.000 ember ki végzéséért.

8. *Buradescu Sever*, a vapnyarka hóhér. Altiszti minőségében az ördög kinzások egész sorát alkalmazta. A foglyokat egy-egy napra három méte mély, keskeny gödörbe tuszkolta be majd az árkot befödette, hogy eli kapjanak levegőt.

9. *Landau Izu*, Isopescunak, a goltai tömeggyilkosnak büntársa. Min internált, elárulta társait és szövet kezett a tábor hóhéraival. Rátette a kezét az élelmiszeradagokra és ő aranyrubelért árulta a kenyér kiló ját. Egykori társait állandóan „bü dösök"-nek csufolta.

10. *Trepadus Grigore* volt tanitó tartalékos főhadnagy. „Emberbestia" Ezt az elnevezést alaposan kiérde melte. A targujiui táborban a fához kötözte és megkorbácsolta az inter náltakat. Az étel- és vizmegvonás különleges szórakozásai közé tartoz tak. Télidején megtiltotta a foglyok nak, hogy tüzet rakjanak a barak kokban. Saját katonáit is kinozta. Egy zsidó internáltat halálrakorbácsolt.

11. *Gavat Ştefan* alezredes, csen dőrparancsnok. Szadista vérengző Saját kezével agyonlőtt 12 szovjet lakost az egyik baltai táborban.

12. *Manescu Vasile* volt dumanovkai szolgabiró. Aljas szolgalélek, Isopescu fő-fő talpnyalója. Személyesen résztvett a bogdanovkai mészárlásban, valamint az azt megelőző fosztogatásban.

Ime, ezek is odatartoznak ahhoz az arcképcsarnokhoz, amely elrettentő módon idezi a szemlélő emlékezetébe a világ minden részében elkövetett fasiszta kegyetlenkedéseket.

(*) *Ügyvédi tár.* Dr. Gál Lajos ügyvéd cime Bukarest, Str. Caluser 71, II. emelet, 6 alitó. 74 74

A „műrostos" árucikkek alkonya

Nagy kavarodás a textilfronton

Árcsökkenést idézett elő a gyapotbehozatal

BUKAREST, május 18. Az a tény, hogy a konstancai kikötőben partraszállitották a Szovjetunióból érkezett 200 tonna gyapotot és további jelentős mennyiségek érkezését várják, valamint a szovjet—román árucsereforgalomról szóló jelentések, amelyek felüntetik a behozatalra kerülő elsőrendü nyersanyagokat, nagy kavarodást keltettek a piacon, különösen a textilfronton.

A háborus termelési nehézségek, a nyersanyaghiány és a szállitóeszközök hiánya miatt hatalmas virágzásnak indult üzérkedés kezd lelohadozni. Mindenki tudja, hogy a selyem, műrostos anyagok milyen bonyolult, fekete láncolással feletundelt utón jutottak el az üzletek kirakatáig, hogy gyekkel rémitgessék a lerongyolódott dolgozó társadalmat. Azt is tudja mindenki, hogy a közvetitő kereskedelemben hatalmas nyereségeket vágtak zsebre a kisfizetéses dolgozók zsebeinek teljes kimeritésével.

Nem csodálatos fordulat tehát, hanem természetszerü következmény, hogy most a vevőközönség javára alakul végre a kereskedelmi élet. Be következett, ami várható volt a tőzsdi tagyogás után — a „műrostos" árucikkek alkonya. A kereskedő igyekszik szabadulni a felhalmozott műrostos bálaktól, a közönség pedig óvakodik ezek felvásárlásától, mert lesz még jobb is! A békés élet kibontakozásának első jelenéseit tehát örömmel állapithatjuk meg a kezdődő fröccsel

HIREK

Őseim nyomában

Nekem is voltak őseim,
Ha nem is tudom számbavenni őket.
A mult porlepte utjain,
Mint fületlen gombok, elvészödtek.

Agyékában már ott csiráztam
Neándervölgy félemberének. .
Spártákusz belémlehelte,
Hogy nem vagyok szolgalélek,
Ott voltam a kereszt tövében,
— A rám-hullott vér egyre éget, —
Katakombákban nemzettek
Az üldözött öskeresztények,
A Dózsát elemésztő tüzben
Lettem biztosan ölő méreg ...
Magról-magra igy születtem
A mai kor embereinek
s magyarnak.

Az ősnemesség jele rajtam:
A szolgaságot gyülölöm.
Mindig szabad akartam lenni,
S hogy eddig bele nem haltam
Jószerencsémnek köszönöm.

Nyilvántartott ősök hijján
Választottam hát ősöket:
Fegyverrel, szóval, gondolattal,
Kik a szabadságért küzdöttek
Őseim mind. En gyenge utód
Nyomukban járok s mint megszállott
Kincskeresö, hajszolom
A mélyreásott szabadságot.

Nyomaik talán engemet is
Egy jeltelen sirba vezetnek . .
Igy leszek én is utódból ősc
A szabadságért halni kész embereknek.

Franciaországban, 1944. tavaszán.

ŐSI SÁNDOR.

*

Kivonják a forgalomból a 800 és 900 lejes bélyegeket. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium megállapitotta, hogy nagymennyiségü hamis 800 és 900 lejes bélyeg került forgalomba. A hamisitványok továbbterjesztése céljából a pénzügyminiszter utasitást ad e bélyegcimletek kivonására a forgalomból. A minisztérium felhivta a kereskedőket és a vállalatokat, hogy az esetleg birtokukban lévő 800 és 900 lejes nagyobb bélyegmennyiségeket azonnal mutassák be az illetékes pénzügyigazgatóságoknak, ahol az érvényeseket átveszik és helyettük más értékü bélyegeket adnak ki.

A MAGYAR RADIÓ LEGELSŐ MÜSORA. Jelentettük már, hogy a visszavonuló németek által felrobbantott s az utóbbi hetekben ideiglenesen helyre állitott magyar rádió május 1-én ujból megkezdte adásait. Mint érdekességet közöljük az üzembe helyezett, de természetesen nem a régi müszaki felkészültséggel dolgozó magyar rádiónak az 549.5 méteres hullámhosszon sugározott legelső müsorát: 12.00: Harangszó. Uj hivójel. Köszöntö. 12.15: Dálnoki Miklós Béla miniszterelnök beszél. 12.30: Hirek. 12.45: „A munka ünnepe". Kb. 13.15: Rádiózenekar. 13.45: Mikor, mit, hol halfunk? 14.00: Hirek. 16.00: A Nemzeti Segély hiradója. 16.10: Hanglemezek. 16.40: „A romok felett", Zilahy Lajos beszél. 17.30: „Májusra". 17.45: Erkel: Hunyadi László, nyitány. 18.00: Hirek. 18.05: Hirek orosz nyelven. 18.10: Hirek angol nyelven. 18.40: Orosz müsor. 19.00: Hirek. 19.15: Palló Imre dr. kuruczdalokat énekel. 19.[illegible]: Liszt-hanglemezek. 20.00: A nap eseményeinek összefoglalása.

Elfogták Fialát. Budapestről jelentik: A budapesti főkapitányság politikai osztálya elfogta Fiala Ferencet, a Szálasi-korm ny hirhedt sajtólönökét és Liszt Nándort, a „Függetlenség" házi költőjét. Rendőrkézre került Rákóczi Béla is, aki Marton Bélának, a Nemzeti Munkaközpont volt elnökének helyettese volt.

Letartóztatták Stefániai Imrét. Budapestről jelentik: Őrizetbe vették és a tolonchizba vitték Stefániai Imre „spanyol királyi zongoraművész"-t, a Zeneművészeti főiskola volt tanárát, akit azzal vádolnak, hogy éveken á résztvett a jobboldali mozgalmakban, együtt érzett a nyilasokkal és a nácikkal.

Tájékoztató körlevelet adott ki az Országos Munkaszövetség az árszabályozással kapcsolatban

BUKAREST, május 18. Az Országos Munkaszövetség végrehajtóbizottsága a fizetés k emeléséről és az ipari termelvények árainak szabályozásáról szóló rendelettörvény végrehajtásával kapcsolatban, magyarázó körlevelet bocsátott ki. A körlevél részletesen foglalkozik az ipari vállalatok mellett felállitandó gazdasági ellátó szervek megszervezésével és müködési rendjével. A drágasági pótlékkal kapcsolatban ismételten leszegezi, hogy azt április 1-től visszamenőleg kell fizetni. Végül kitér az ipari termelvények árainak megállapitására és rögzitésére. Ebből a célból nemcsak a gyárból kiszállitott készáruk rendeltetését, hanem a gyáraknak szállitott nyersanyag árát is ellenőrzik. Igy lehet csak a valóságnak megfelelő árkalkulációt csinálni. A körlevél a rendelettörvények pontos végrehajtását, illetve az ellenőrök kifogástalan müködését kéri.

Száz kilóig friss zöldségféléket is lehet szállitani a személyvonathoz csatolt csomagkocsikban. Bukarestből jelentik: A CFR vezérigazgatósága jóváhagyta, hogy a személyvonatokhoz csatolt csomagkocsikba friss zöldségféléket is szállithassanak száz kilogram mennyiségig. Azt is megengedte, hogy a Rapid gyorsteherjáratokkal Bukarest irányába kétszáz kiló sulyig élelmiszerszállitásokhoz szükséges üres turósdobozokat, állatketreceket, szőlősládákat, koserakat, bádogtartályokat és más eszközöket indithassanak el a feladó állomásokról.

(*) ***Őszerkereskedők!*** Helykiosztás érdekében május 22-én, kedden reggel 8 órakor az iparjogositvánnyal rendelkezők feltétlen jelenjenek meg a Kereskedők Egyesülete iparkamarai helyiségében. 7660

CSIBERENDELŐK FIGYELMÉBE! A baromfi- és ezáltal a tojásállomány fertőzöttségére való tekintettel a csibekeltetést meg kellett szüntetni s ezért az EMGE állattenyésztési ügyosztálya felhivja mindazoknak a rendelőknek a figyelmét, akik naposcsibére előleget adtak, hogy az ügyosztály ezeket az előlegeket a befizetési nyugta ellenében visszafizeti. (EMGE Majális-utca 22., I. em.)

(*) ***Orvosi hir.*** Dr. Lőrincz Lóránd idegklinikai tanársegéd rendelőjét megnyitotta Mikó-utca 8 alatt. Rendel 2—4-ig. Quarz, rövidhullám. 7577

(*) ***Házasság.*** Páll Sárika és Turcza Géza kolozsvári lakosok május 19-én délelőtt 11 órakor tartják esküvőjüket a Szent Mihály-templomban. Minden külön értesités helyett.

KÁLLAI GYULA a magyar munkásság tüzpróbájáról

„A munkásegység sulyos problémák harcában állta ki a tüzpróbát a parasztság a földreformmal öntudatában megerősödve, szorosan felzárkózott az ipari munkásság mellé s ezzel megteremtette az ország ujjáépitéséhez feltétlenül szükséges nemzeti egység alapját. Azonkivül az ipari munkásság munkafegyelme és munkatempója napról-napra javul és növekszik. A májusi verseny az üzemek és gyárak munkásait a munka rohamzászlóaljaivá változtatta át. Kialakitotta a munkás uj tipusát, aki a demokrácia megszilárditásáért éjt-napot eggyé téve dolgozik. A munkások frontján nincs kétkedés és bizonytalanság s ez a munkatempó a földreformmal a parasztságot is magával ragadta s ma már az ország egész területén, a nagy ipartelepeken és bányákban, valamint a legeldugottabb falvakban eddig sohasem látott lelkesedéssel folyik a munka". (Néplap, Debrecen.)

Arató András halála. Nagyváradról jelentik: A nagyváradi tüdőszanatóriumban tegnap reggel meghalt Arató András, a „Magyar Nemzet" volt munkatársa, az ismertnevü nagyváradi demokrata ujságiró. Arató András egészen fiatal korában már a legjobb nevü ujságirók közé számitott, lehetsége és demokrata magatartása révén. A fasizmus őt is üldözőbe vette és a hányattatás évei sulyosan megviselték fiatal szervezetét. Mint a fasizmus áldozata halt meg. Halála az egész demokrata közvélemeny mély részvétet váltja ki.

Munkás mükedvelők figyelmébe. A Józsa Béla-Athenaeum mükedvelő esti tanfolyamának szavaló, énekes- és táncos felvételi versenyvizsgája a jelentkezőknek örvendetesen nagy számára való tekintettel négy napon át fog tartani. A május 13 előtt jelentkezettek közül a szavalók 23-án, az énekesek és táncosok 24-én, a május 13 után jelentkezettek közül a szavalók 25-én, az énekesek és táncosok 26-án délután fél 6 órakor jelenjenek meg az Athenaeum Jókai-utca 2 alatti helyiségében. Jelentkezéseket 23-ig még elfogad az Athenaeum titkársága. Az eredmény kihirdetése 27-én, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz az Athenaeum helyiségében.

(*) ***Szeretettel értesitem ismerőseimet,*** hogy április 1 óta ismét folytatom szülésznői müködésemet. További szives pártfogást kérek. Özv. Dánfly Dénesné, Forduló-utca 2. 7664

(*) ***Ügyvédi hir.*** Dr. Ausch Jenő ügyvédi irodáját áthelyezte Petőfi-utca 5 alá (I. emelet, 6. Telefon: 202). 7661

Razzia. A kolozsvári városi rendőrség közegei pénteken reggel a korai órákban nagyarányu razziát tartottak az összes szállodákban, valamint az ugynevezett kvártélyadóknál. A razzia során több olyan egyént kisértek be, akik nem tudták kellőleg igazolni magukat és kolozsvári tartózkodásuk okát. Egyeseknél nagyobb mennyiségü pengőt és rubelt találtak. Igy többek között tizenkétezer pengőt találtak dr. Schlézinger Salámonnál, aki a 25 lejben vásárolt pengőt állitólag Budapesten tartózkodó szüleinek akarta kiszállitani. Egy másik szállodában egy egész koffer rubelt talált és kobozott el a rendőrség. Mindkét esetben a vizsgálat még folyik.

Felfüggesztették a Hitelbank elnök-vezérigazgatói állásából Fabinyi Tihamért. Budapestről jelentik: Nemrégiben üzenetet küldött Svájcból Fabinyi Tihamér volt kereskedelmi, majd pénzügyminiszter, a Magyar Általános Hitelbank elnök-vezérigazgatója: fenntartja minden igényét és jogát a Hitelbank elnök-vezérigazgatói állására. Az üzenetre a Hitelbank üzemi bizottsága most adott választ: felfüggesztette állásából Fabinyi Tihamert. Ugyanakkor felfüggesztette állásából Bálatiny István t is, aki a nyilas éra alatt töltötte be a Hitelbank vezérigazgatói tisztjét.

Vasárnap reggel 7 órai indulással a faipari munkások szakszervezete kirandulást rendez a bácsi torokba. Gyülekező a székháznál, Karolina tér 4. Vendégeket szivesen látunk.

Rendezőség

UJ SZELLEM

A Fecskék Könyve a Józsa Béla-Athenaeum kiadásában

Valamikor, még a harmincas évek elején jelent meg egy kolozsvári folyóiratban Dsida Jenő Toller-forditása, a Fecskék Könyve. A niederschönenfeldi várbörtön lakója, Ernst Toller, e különös élmény idején 29 éves volt, a balszélső forradalmársága miatt kény telenittetett itt későbbi müvei, a Gépprombolók, a Megláncolt Wotan, a Rab énekei stb. számára tapasztalatokat gyüjteni.

Az egész versciklusban, mely rokonszenvesen viseli magán a századelő formarobbantó törekvéseinek bélyegeit, mint valami hatalmas sziv, egy fiatal test és lélek kitörő és egetkérő szabadságvágya zubog és zakatol. A börtöncella falán fészket rakó és arácson kis berepülgető fecskepár az elérhetetlen szabadság jelképei. Ezek figyelmeztetik a rabot minduntalan a társadalom ember- és szabadságellenes gazságaira, s ugyanakkor a költőket juttatják eszébe, „akik sajogva is szeretik az embert, soha ki nem alvó lángadozással, akik mélyebben testvériesülnek a csillagszikrákkal, szelekkel, sziklákkal, mint bármilyen emberi fajta."

Csupa vizió és félálomszerü lélek-villanás ez a mü, átok-fulamoknak és himnusz-töredékeknek tüzére, s mint ilyen, csak a börtön extátikus, őrjitő magányában keletkezhetett.

Dsida Jenő forditása alaposan hozzájárul fiatalon meghalt költőnk dicsőségének öregbitéséhez. Mint a magyar nyelv szókincsének és lehetőségeinek játékos ura, mindenütt megtalálta a módját e cikkázó, fecske röptéhez hasonlóan szeszélyes, állhatatlan mondatritmusu versciklus pontosárnyalásu, egyenértékes átültetésének.

A könyvecskét Gy. Szabó Béla remekbekészült fametszetei ékesitik s emelik egyszersmind a legcsinosabb erdélyi kiadványok sorába. Különösen a negyedik képben érte el a mester a költő érzésvilágának, szenvedéseinek mélységeit. *j. z.*

Nyilatkozat. Alulirott dr. Rebreanu Péter ezennel kijelentem a következőket: Egy perbeli vita hevében ügyvédi minőségemben, a Szaktanács vitatott jogi személyiségét illetően olyan kifejezést használtam, amellyel a Szaktanácsot akaratom ellenére megsértettem. Tekintettel arra, hogy a Szaktanácsot megsérteni szándékomban egyáltalán nem volt, ezért a történtek miatt a legőszintébb sajnálkozásomat fejezem ki és tisztelettel kérem a Szaktanácsot, hogy ezt tudomásul venni sziveskedjék. Kolozsvár, 1945 május 8-án. Dr. Rebreanu Péter.

(*) ***Orvosi hir.*** Dr. Wasserstrom László orvos rendelését ujra megkezdte Hegedűs Sándor-utca 7. Rendel 9—11 és 3—6-ig. 7663

A kolozsvári rendőrség felhivása. A rendőrség felhivja mindazokat, akiktől a városi rekviráló bizottság butort szállitott el és arról az eljáró ellenőr elismervényt nem adott, vagy a butorok elszállitása nem a hivatalos formák szerint történt, esetleg az ellenőr még pénzt is követelt, hogy haladéktalanul jelentsék az esetet a központi rendőrség bünügyi osztályán.

Kirándulást rendez a Népvédelem. A Népvédelem nagy kirándulást rendez vasárnap, május 20-án a Hója-erdőbe összes tagjai részére. A kirándulás célja a város különböző kerületeiben lakó népvédelmi tagoknak egymással való megismertetése. Müsorról, sörről a Népvédelem gondoskodik, ennivalót, jókedvet mindenki hozzon magával. Az idő remélhetőleg kitünő lesz. Találkozás vasárnap reggel fél 8-kor a Szabadságtér 10 alatt. A Népvédelem minden tagját s azok családját szeretettel várja.

A történelmi jelentőségű táviratváltások szellemében

Az ország közvéleménye melegen üdvözli a Szovjetunió és Románia közötti kapcsolatok megszilárdulását

BUKAREST, május 18. A főváros politikai körei és a sajtó meleghangu megnyilatkozásokban tükrözik vissza az ország közvéleményének az örömét és megelégedését, hogy a Szovjetunió és Románia között jelentősen megszilárdultak a kapcsolatok kulturális és gazdasági téren egyaránt.

Az egyfelől Groza Péter és Sztalin marsall között, másfelől a király és Kalinin elnök között történt távirat váltás, továbbá a Szovjetunió és Románia között létrejött kereskedelmi egyezmény és a vasárnap Bukarestben rendezendő országos ARLUS kongresszus mind élénk bizonyitékai annak, hogy a két szomszédos ország uj korszakot nyitó szoros kapcsolatokat létesitett.

Bukarest politikai köreiben hangsulyozzák, főleg Romániára hárul a nagy feladat, hogy a biztató ütemben haladó demokratizálódás szellemében sorra megoldja a legfontosabb kérdéseket és elsőnek teremtse meg Délkelet Európában a bizalomnak azt a légkörét, amelyre feltétlenül szükség van a szomszédor országok között az ujjáépités nagy müvében.

DURMA MIRCEA: A Moszkvában létrejött kereskedelmi szerződés örvendetes bizonyitéka a Szovjetunió támogatási készségének

BUKAREST, május 18. A Graiul Nou. a Vörös Hadsereg politikai osztálya hivatalos lapjának tudósitója beszélgetést folytatott a Moszkvából hazatért Durma Mircea pénzügyminiszterrel a szovjet—román árucsereforgalom megindulása alkalmából.

A pénzügyminiszter a Moszkvában lefolyt tárgyalások egyes szakaszait összegezve megállapitotta, hogy a megkötött egyezmény a két ország gazdasági életében teljes mertékben szolgálni fogja az ujjáépitéssel szorosan összefüggő más kérdések sikeres megoldását is

Arra a kérdésre, hogyan látja a gazdasági kapcsolatok további fejlődését a Szovjetunió és Románia között, Durma Mricea a többi között ezt mondotta:

— A Moszkvában létrejött kereskedelmi szerződés örvendetes bizonyitéka a Szovjetunió támogatási készségének Következésképpen megerősitve látom benne azt a meggyőződésünket, hogy a további kapcsolatok fejlődése a Szovjetunió és Románia között a leggyümölcsözőbb uton van. A megnyilt ut Románia számára minden bizonnyal a gazdasági helyzet teljes javulásához és megszilárditásához vezet.

Ady Endre verssorát

adta cimül az Ekésfront lapja a M. N. Sz. kolozsvári nagygyülésével foglalkozó vezércikkének

Sem a magyar, sem a román sovinizmust nem szabad türni egy demokratikus rendszerben — irja a Victoria

BUKAREST, május 18. A fővárosi sajtó még mindig igen nagy figyelmet szentel a romániai mngyarság kolozsvári kongre szusának s most, a megbeszélések anyagának ismertetése után, elvi cikkekben szögezi le a magyar—román testvéri összefogás szükségességét.

A Victoria „Románok és magyarok" cimü vezércikkében megállapitja, hogy a két nép közö ti gyülölködés okozója mindig a közös ellenség, a német imperializmus volt. Rámutat, hogy az ellentét 1940 augusztus 30-án érte el tetőpontját a bécsi döntés következtében. A cikk — melyet a lap főszerkesztője irt — ismerteti Luka Lászlónak, az erdélyi kérdés kiváló ismerőjének megállapitásait, majd a következőket szögezi le:

Voronyezsnél a magyarok, Sztalingrádnál a románok szenvedéseiken és áldozataikon át megértették, hogy ők egyszerü ágyutölteléket jelentenek a német nagyvezérkarnak. A szovjet mezőkön magyar munkás és magyar földmüves összeismerkedve a román munkással és román földmüvessel, megértette Hitler gyalázatos csalását, aki egyiknek is, másiknak is odaigérte az egész Erdélyt.

„A tegnapi rabok és becsapottak"

A cikk ezután igy folytatódik:

Ma azonban a tegnapi megcsalatottak és rabok lerázták láncaikat és kinyilt a szemük. Halálos ellenségük, a hitlerizmus saját otthonában pusztult el s Berlin felett a Vörös Hadsereg győzelmes lobogoja lengett. A hitlerizmus pusztulása azoknak a gyülölködési hajlamoknak a pusztulását is kell hogy jelentsék, melyek bár régebbi eredetüek, mint a fasizmus, de általa váltak barbársággá. Sem magyar, sem román sovinizmust nem szabad türni egy demokratikus rendszerben.

Idézve a kolozsvári nagygyülés beszédeit, kiemeli Kurkó Gyárfásnak, a Magyar Népi Szövetség országos elnökének beszédét, aki leszögezte, hogy a romániai magyarság kongresszusa egy olyan román állam felé itéséért küzd, amely nem ismer különbséget állampolgár és állampolgár között.

A nagyjelentőségü vezércikk befejezésül utal arra, hogy e politika sikerének biztositéka, Románia nagy szomszédja, a Szovjetunió, mely példát mutatott a nemzetiségi kérdés megoldására s amelynek külpolitikája a népek közötti egyetértésen alapul.

A Victoria főszerkesztőjének cikke az alábbi mondattal ér véget:

Románok és magyarok mostantól kezdve saját szabadságuk jegyében megérthetik egymást, a legszorosabb együttmüködésben, ugyanazon eszmény szolgálatában testvériesülve, a szabad, demokratikus és boldog országért.

Az Ekések Arcvonalának lapjában, a „Frontul Plugarilor"-ban Ady Endre verssora a vezércikk cime: „Magyar, román és szláv bánat . . ." s folytassuk a verssort: „örökre egy bánat marad." Ez a szelleme a Groza Péter lapjában közölt cikknek. A lap megirja, hogy amikor Groza Péter szólásra emelkedett s magyar nyelven ezeket mondotta: „Magyar testvéreim", óriási, őszinte lelkesedés tört ki.

A cikk leszögezi, hogy a közös szenvedés, a közös nehéz életsors közel kell hozza egymáshoz a két nép földmüvességét és munkásosztályát. Eddig gyülöletet csepegtettek a két nép lelkébe azok a kevesek, akiknek saját hasznukért ez állott érdekében. Ezek izgatták egymás ellen a két nép földmüvességét s izgatnák még ma is, ha a földmüves-osztály be nem látta volna, hogy urai saját érdekükben vegzik ördögi cselszövényeiket.

A Hójában, pünkösd másodnapján, nagy majális ünnepséget rendez a IV. kerületi Kommunista Párt.

Dusan felszerelt büfféről.
Sör, zene, olcsó árak.
Vendégeket szivesen látunk.

Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély a Párt-házban, Horea-ut 108 alatt lesz megtartva.

SPORTÉLET

A Temesvár válogatottja elleni mérkőzést megelőzően a KMSE 4:1 (0:1) arányban legyőzte Plojesti válogatottját

KOLOZSVÁR, május 18. A KMSE hosszas portyája után visszaérkezett Kolozsvárra. A csapat hat mérkőzést játszott idegenben és a jelentősebb viadalokból kitünő eredménnyel került ki. Mindössze két mérkőzést vesztett el, ezek a vereségek azonban korántsem csorbitották hirnevét, mert mind a kettőt erőszakolt „bevetés" után szenvedték. Igy Maros vásárhelyt az elsőnapi biztos győzelem után várható volt a másnapi gyengébb szereplés, s ugyanigy a ploesti nagy és értékes győzelem után a Temesvár válogatottja elleni visszaeses.

A KMSE ugyanis a Temesvártól szenvedett 4:3-as (4:1) vereséget megelőzően Plojestiben játszott erős mérkőzést. A plojesti sportkörök mindenképpen győzelmet igyekeztek elérni s ezt a törekvésüket messzemenően támogatták a bukaresti társegyesületek is. Igy Bukarestből nyolc éljátékos rándult át Plojestibe — Tóth Matyival az élen — hogy megerősitsék a város válogatottját.

Mindezek ellenére a KMSE pompás játék után 4:1 (0:1) arányban győzött Bonyhádi (2), Reinhardt és Kovács Vili goljaival.

Valamennyi játékos egészségesen tért vissza. A vezetők nyilatkozata szerint a KMSE vendégszereplései kitünően sikerültek, annak ellenére, hogy valamennyi mérkőzés igen nehéz körülmények között bonyolódott le. A tura alatt kiemelkedően jó játékkal rukkoltak ki Bonyhádi, Vass, Reinhardt és a fiatalok, Kovács V., Fülöp és Bálint.

Vasárnap és hétfőn, a pünkösdi ünnepek alatt Medgyesen játszik a csapat. A jövő vasárnap itt Kolozsvárt Arad vagy Temesvár válogatottja lesz a KMSE ellenfele.

Kupamérkőzés a pünkösdi ünnepeken. A városi sporttelepen pünkösd első- és másodnapján a nagybányai Jószerencsét és a Phönix csapatai fognak kupamérkőzést játszani a Dermata és a CFR ellen. Elsőnap 3 órakor Jószerencsét—CFR, 5 órakor Phönix—Dermata mérkőzés lesz. Másodnapján 3 órakor Jószerencsét—Dermata és 5 órakor Phönix—CFR mérkőzések lesznek. A Phönixben Lukács (Fradi), Perneki (Amte), Damian (NAC) és Fabián (Szeged) volt válogatottak is játszanak.

*

Kolozsvár vasárnapi sportmüsora

Reggel 8 órai kezdettel a Gyakorló Gimnázium (Farkas-utca 9) tornatermében kard- és tőrvivó versenyek a KEAC rendezésében.

Reggel 9 órai kezdettel a városi sporttelepen: atlétikai viadal a KEAC rendezésében.

Délelőtt fél 10 órai kezdettel a Szinkörben: ökölvivó mérkőzés és birkózóverseny Nagybánya, a Dermata és a CFR legjobb versenyzőinek bevonásával.

Délután 3 órakor a városi sporttelepen: Jószerencsét—CFR, utána Dermata—Phönix SE.

A KMSE „fagylalt délután"-jai. A KMSE szombaton, vasárnap és hétfőn délután 3—9 óráig tánccal egybekötött „fagylalt-délutánt" rendez saját helyiségében (Deák Ferenc-utca 11). Vendégeket szivesen lát a rendezőség.

Sebész-főorvost kapott a székelyudvarhelyi közkórház

SZÉKELYUDVARHELY, május 17. A városunkban megjelenő Szabadság közli a hirt, hogy az udvarhelyi közkórházba végre megérkezett a régóta várt sebész-főorvos Csizér Zoltán dr. személyében. Az uj főorvos már meg is kezdte müködését.

A hir bizonyára örömet keltett a megye egész területén. Még csak hetekkel ezelőtt is az volt a helyzet Udvarhely megyében, hogy a közönséges vakbélgyulladás is halállal járt, vagy a még mindig szétszórtan heverő hadianyagok robbanása következtében csak könnyebben megsérült gyermekek is belepusztultak sérülésükbe, mert egyszerüen nem volt sebész-orvos a vármegye területén, aki segithetett volna a bajon. Ez a tarthatatlan állapot most már remélhetőleg megszünt.

Laptársunk beszámolója szerint az udvarhelyi közkórházban jelenleg már két főorvos, két alorvos, négy orvos-növendék és öt irgalmas nővér látja el a szolgálatot. Ez a létszám természetesen még mindig nem kielégitő, de kezdetnek elég.

A nemzet halottjaként temetik el Bajcsi-Zsilinszky Endrét

BUDAPEST, május 18. Bajcsy-Zsilinszky Endrét, az uj magyar szabadságharc vértanuját, akit a nyilasok Sopron-Köhidnál kivégeztek, a magyar kormány a nemzet halottjának tekinti és temetéséről maga gondoskodik. A temetés rendezése ügyében nemrég értekezlet volt a miniszterelnökségen, melyen elhatározták, hogy Bajcsy-Zsilinszky Endrét május 21-én, pünkösd hétfőjén temetik. Holttestét a parlament kupolacsarnokában ravatalozzák fel, majd utolsó kivánságához hűen a koporsót Tarpara szállítják és a kurucok földjén helyezik örök nyugalomra.

Az uj Magyarország nagy halottjának temetése országos gyászünnep lesz.

KOLOZSVÁR VÁROS
POLGÁRMESTERI HIVATALA

Szám: 8514—1945.

Rendelet

Mi, Tudor Bugnariu, Kolozsvár város polgármestere,

tekintettel az egyes lófajtáknak a fegyverszüneti szerződés 11. §-a által előirt, háborus kártéritések teljesitésének céljából elrendelt kötelező beszolgáltatását szabályozó, a Monitorul Oficial 1945 április 12-i 85. számának I. részében közzétett 269 sz. törvény rendelkezéseire,

tekintettel továbbá a Belügyminisztériumnak a fegyverszüneti szerződés teljesitését szabályozó, 1945 április 16-án kelt 170.443 sz. rendeletére,

a közigazgatási törvényben és a törvény végrehajtási utasitásában biztositott jogomnál fogva

elrendelem:

1. §. Mindazok, akik Kolozsvár területén bármilyen cimen lovakat tartanak birtokukban, kötelesek a jelen rendelet kihirdetésétől számitott 15 szabad nap alatt bejelenti az összes birtokukban lévő lovakat.

2. §. Az 1. §-ban előirt bejelentéseket a polgármesteri hivatal kerületi közigazgatási kirendeltségeihez kell benyujtani.

3. §. Az 1. §-ban emlitett lótulajdonosok és birtokosok kötelesek az 1945. évi 99.843 sz. megegyezés alapján a Nemzetgazdaságügyi Minisztérium 1945 január 26-i 99.845 sz. és 1945 március 5-i 115.604 sz. rendeleteivel létesitett vegyes gyüjtőbizottság által közzétett programnak és utmutatónak megfelelően a később közzéteendő időpontban bemutatni ennek a bizottságnak az általuk bejelentett lovakat, amelyeknek esetleges megvételéről a bizottság dönt.

4. §. A vegyes gyüjtőbizottság a felülvizsgálaton alkalmasnak talált lovakat a tulajdonosoktól vagy birtokosoktól átveszi és az Árkormánybiztosság által jóváhagyott táblázat szerint járó vételárat 24 óra alatt kifizeti.

5. §. A jelen rendelet megszegése a 269 sz. törvény 6 §-ának a rendelkezései alapján a következő büntetéseket vonja maga után:

1. 50.000 lejtől 2,000.000 lejig terjedhető pénzbüntetéssel büntettetnek mindazok,

a) akik a jelen rendelet 1. §-ában előirt bevallást határidőre be nem adják:

b) akik a bejelentett lovakat a megjelölt időben a gyüjtőbizottságnak be nem mutatják.

2. 50.000 lejtől 2,000.000 lejig terjedő pénzbüntetéssel és 15 naptól 3 hónapig terjedhető börtönnel büntettetnek azok, akik azzal a céllal, hogy elvonják lovaikat a vásárlás alól, azokat szándékosan lerontják.

6. §. A jelen rendelet által előirt bejelentések a 269 sz. törvény 14 §-a alapján bélyeg és minden más illeték alól mentesek.

7. §. Jelen rendelet kihirdetése és a helyi lapokban való közzététele napján lép életbe.

Kelt Kolozsvárt, 1945 május 16.

Tudor Bugnariu
polgármester.

Dr. Ioan Stoica
főjegyző.

Ujból megnyilt a **Zöld Fenyő** cég, Zug-u. 21

Mindenféle épitkezési és asztalosáru, valamint cement, mész, gipsz és cserép kapható.

Dermata Haladó Ifjusága szombaton, 19-én este 8 órától reggel 6 óráig tartó bált rendez a Dermata helyiségében, Szabadság-tér 22 alatt, melyre mindenkit szivesen lát a rendezőség.

Kolozsvár, 1945 május 16.

Haladó Ifjuság

APRÓHIRDETÉSEK

* Adás-vétel

PERZSASZŐNYEGEKET, brilliánsokat, ezüst evőeszközt, fehérnemüket, ágynemüket, szelon- és asztalteritőket magas áron vesz Rottenberg, Timár-utca 10. 6773

FIGYELEM! Régiségeket, ezüstöt, aranyat, szőnyegeket, butorokat, márkás porcellánt Wallerstem régiségüzlet vásárol Postakert-utca 16. 6850

„TERNO" vásárol mindenféle használt ruhákat, butorokat, szönyegeket, porszivógépet, mérlegeket és mindennemü ócskaságokat. Postakert-utca 3, üzlethelyiség. 6989

BÉLYEGGYÜJTEMÉNYEKET, tömegbélyeget bárkinél előnyösebben vásárolok. Dávid Ferenc-utca tizenkettő. 5645

Uj ÓCSKARUHAÜZLET. Veszek és eladok mindennemü ruhanemüt, tavaszi kabátot, bundákat, női ruhákat és kosztümöket, fehérnemüt, ágynemüt és lábbelit a legmagasabb áron fizetve. Weisz, Malom-utca 10. 7482

220 VAGY 440 VOLTOS egyenáramu motorért 380 Voltos váltóáramu motort cserélek. Egy HP motor eladó. Radák-utca 4, villanyszerelő üzlet. Telefon 502. 7336

INDANTHREN, Indigosol, Anthrasol, Naphtol festékeket vesz Borsay textilnyomóüzem. Villamos-utca 11. 7486

HASZNÁLT ruhát, cipőt, fehérnemüt veszek, eladok. Balázs, Unió-utca 12. szám. 7458

KÜLÖNBÖZŐ butorok kaphatók: hálók, komódok, vitrin, szalongarnitura, bőrgarnitura, könyvszekrények, szalonasztal, szervirozóasztal, iróasztal, három darab lószőrmatrác, zenélő antik órák, 3½×2½ m. gyári perzsa, stb. Kanyarónál, üzletben, Kossuth Lajos-utca 14. 7573

FEKETE tölgy, nagy ebédlőberendezés eladó. Karolina-tér 7. 7569

BOMBARONGALT, használhatatlan butort veszek. Mócok-utja 6. 7539

FIGYELEM! Tört aranyat és ezüstöt, briliánskövet legmagasabb áron veszek. Dozsner Ernő órás és ékszerész, Deák Ferenc-utca 48. 9120

FIGYELEM! Tört aranyat és ezüstöt napi áron vesz Hilf Kálmán órás és ékszerész, Mátyás-utca 2. 9118

ARANYHEGYŰ és márkás töltőtollakat legmagasabb áron veszek. Méder Ferenc, Deák Ferenc-utca 22. 9121

LÓSZŐRT matrácba keresek megvételre. Csákány-utca 67. 7622

ELADÓ prima téli férfi kabát anyag minden hozzávalóval. Földész-u. 14. 7587

VESZEK ócska varrógépet, irógépet és bicikli. Jókai-u. 2 szám, udvarban. 7588

KÉTLAPOS villany főzőkályha eladó. Érdeklődni Eszterházy-u. 11. 7599

EGY férfi Singer varrógép eladó. Unió-utca 16, szabóság. 7602

ELADÓ sötét csikos férfiöltöny, egy szépkivitelü uj bőr neceszer utazó kézitáska huzattal, teljes felszereléssel, egy pingpong versenyasztal és 2 teniszrakett. Érdeklődni délután 3—4 között Jókai-utca 10. 7594

ELADÓ különböző butorok: 1 keményfa könyvszekrény üveges, 1 puhafa könyvszekrény üveges, 1 üveges vitrin puha fából, 1 asztal ágy, 1 kerti ágy, 1 kerti szék, 1 konyhaasztal, 1 sakkasztal. Pázmány Péter-utca 5. 7480

DIÓFURNIROS hálóberendezés, fekete faragott ebédlő, szalongarnitura, citromfurniros teleháló, rökamier, fotelek, festmények, konyhabutor használt, sok más butordarabok eladók. Deák Ferenc-utca 24. Asztalos műhelyben. 7614

UJ ócskás ruhaüzlet. Veszek és eladok mindenféle ruhanemüt, balonokat és más értékes tárgyakat. Széchenyi-tér 31. Velc. 7638

KERÉKPÁRT keresünk. Bethlen-utca 18. 7653

VESZEK mindenféle használt üvegeket. Horváth József, Nyárfasor 33. (Pintér malom mellett). 7635

MINDENFÉLE üres üvegeket veszek. Verner, Deák Ferenc-utca 34. 9124

PERZSASZŐNYEG csak privátnak eladó Erzsébet-ut 8, II. em. 3—5-ig. 9128

ELADÓ egy kombinált szoba és egy komplett orvosi rendelő. Értekezni lehet: Szabadság-tér 30. Cukorkaüzlet. 9126

EGY mély gyermekkocsi eladó. Trefort-utca 18. 9126

ANGORAFONALAT vagy gyapjut bármilyen mennyiséget veszek és állandó munkára fonónőt keresek. Főtér 22, üzlet. 9136

EGY jókarban lévő patefon, lemezekkel együtt eladó. Kövespad-utca 36. 7632

EGY süllyesztős uj Singer varrógép eladó. Budai Nagy Antal-utca 64. 7639

EGY fél fehérháló és egyéb butordarabok eladók. Ady-utca 18. Megtekinthető bármikor. 7637

A faipari munkások szakszervezete szombaton, 19-én, este fél 9 órától reggelig tartó jótékonycélu bált rendez saját helyiségében, Karolina-tér 4. Vendégeket szivesen lát a Rendezőség.

VESZEK timároktól huslást. Nagy, Bathyányi-utca 1 (Fellegvár). 7641

TÉGLACSERÉP eladó. Nyárfasor 15. 7645

EGY teljesen jó állapotban lévő tricikli, 150 kg sulymegterhelésig eladó. Józsa Béla-utca 53. 7648

ELADÓ használt rugók, festékbádogok, festőknek alkalmas vasvedrek. Alkony-utca 39. 7649

BETONBA való kő, köbméterenkint 45 pengőértékben sürgősen eladó. Dónát-ut 224 alat. 7650

ÜZLETI stelázsit, fiókos is lehet, keresek megvételre sürgősen. Rácz, Dózsa György utca 24. 7658

HÁLÓK, amerikai iróasztal, konyhakredenc, főzőkályha, cselédágyak, sodronyok, szalongarnitura, több minden eladók. Muresan, Malinovszki-tér 8. 7656

* Alkalmazást kaphat

ÖNÁLLÓAN dolgozó reszelővágó szakmunkásokat azonnal alkalmazunk a kolozsvári CFR műhelybe. 7615

A DEMOKRATA Zsidó Népközösség keres azonnali belépésre mérlegképes főkönyvelőt, a butorosztályhoz osztályvezetőt, önálló román—magyar levelezőt, 3 szakképzett tisztviselőt, 1 perfekt román—magyar gépirónőt és 1 garanciaképes pénzbeszedőt. Irásbeli ajánlatot személyesen kell átadni a személyzeti főnöknek (elnöki szoba), Mikes-u. 16. 7581

IPARIVATTA készitő mestert keresünk. Bethlen-utca 18. 7653

FILCMESTER-üzemvezetőt keresünk. Bethlen-utca 18. 7653

MEGBIZHATÓ üzleti legényt, jó bizonyitványnyal junius 1-ére felveszek. Cim a kiadóban. 7604

KOVÁCSSEGÉDET keresek. Krizbai-utca 19. 7652

RÁDIÓSZERELŐT felvesz „Elektrika" rádió- és villamossági szaküzlet. Kossuth Lajos-utca 2 9135

BEJÁ ÓNŐT junius 1-ére felvesz Căpuşan cukrászda, Deák Ferenc-utca 10 7628

SZÁLLITÓMUNKÁST állandó munkára felvesz „Libertas", jó fizetéssel. Deák Ferenc-utca 40. 9125

KOMOLY, gyermekszerető mindenest felveszek három személy mellé. Szabadság-tér 8. Kalapüzlet. 9130

INTELLIGENS, gyermekszerető nevelőnőt két gyermek mellé keresünk. Malom-utca 15. 9131

JÓMEGJELENÉSŰ elárusitó azonnalra felvételik. „Parcos" illatszertárba. Jelentkezés az udvar felől. Szakmabeliek előnyben. 7646

* Ingatlan - lakás

IDŐSEBB házaspár szoba konyhás lakást keres munka ellenében. Templom-utca 9. 77499

IDŐSEBB házaspár szoba, konyhás lakást keres lakás ellenében. Templom-utca 9. 7499

FIATAL házaspár keres 1 szoba, konyha, kamarás lakást. Lelépést fizetek, ügynököt dijazok. Csákány-utca 67. 7622

ALKALMI VÉTEL! Sürgősen eladó eltávozás miatt 2 villahely belvárosban gyümölcsös kerttel, 1200 négyzetméter területen 6 millió lejért. Az összeg fele banktehernként átvehető. „Express"-iroda, Dózsa György-utca 6. 7655

ELADÓ családi ház pékséggel. Értekezni Egyetem-utca 3. II., ajtó 5. 7646

ELADÓ belvárosban 2x2 szoba, konyhás telek 7,000.000 lejért, 2x3 szoba, konyha, komfort, főtér mellett 20,000.000 lejért, 1 szoba, konyha háromnegyed holdas gyümölcsössel 2,500.000 lejért, tisztviselőtelepen 3 szoba, konyhás kertes telek 10 millió lejért, több egy szoba, konyhás családi ház 1,600.000—5,000.000 lejig. Megvételre keresek kisebb családi házakat, lehet kibombázott is. Istok ingatlanforgalmi iroda, Deák Ferenc-utca 11. 7630

BUTOROZOTT szobát keresek konyhahasználattal. Istok-iroda, Deák Ferenc-utca 11. 0631

NYUGDIJAS vasuti tisztviselő kényelmes lakást, teljes ellátással kaphat „Egyedülálló" jeligére. 7636

SÜRGŐSEN eladó Kajántói-uton 3 szoba, konyha, gyümölcsös, veteményes kert 220 ezer pengő ért. Fellegvári uton 4 szoba, konyha 50.000 pengő ért. Kinizsi-ut 3, ajtó 3, délután 3—5. 7640

NYOLCMILLIÓ lejért elutazás miatt eladó napos, egészséges ház, villany, viz bent, udvar, kert, üzem részére alkalmas. Cim a kiadóban. 1920

HÁZ üzlethelyiségekkel eladó. Ugyanott házmester felvételük. Hosszu-utca 44. 2—4-ig. 7642

MODERN összkomfortos 2 szobás lakások kiadók. Javitások házbér fejében elszámolandók. Értekezni Eötvös-utca 30. 1—3 között. 7651

KETTŐ személynek butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. 7657

MEGHIVÓ

A Vasas Ifjak e hó 19-én este 9 órai kezdettel reggelig tartó bált rendeznek a Vasas-Otthon Fejedelem-utca 17 alatti helyiségében. — Aki jól akar mulatni, szivesen látjuk.

A rendezőség.

* Különféék

ÁRUSZÁLLITÁST, költöztetéseket és mindennemü fuvarozást garantáltan, szakszerüen vállalok. Berde Mózes-u. 3, II. emelet. 7097

FÜSZERÜZLETEMHEZ pénzes társat keresek. Cim a kiadóban. 7566

PÁRATLANT és használt cipőt veszek, ruhát, fehérnemüt, butort, az Edison-cukrászda mellett. Ugyanott egy cipészsegédet felveszek. Harasztosi. 7462

BUDAPESTRE utazom 22-én, megbizást vállalok. Madách-u. 17. 7623

KÉREM azt az elvtársat, akinek szombaton délben az OTI épületében kölcsönöztem a töltőtollamat, juttassa vissza Nagy Ákos cipészmühelyébe, Radák-utca 4 sz. 7580

MALMOT bérbe veszek, jó vidékkel. Pál Mihály Kolozsvár, Postakert-utca 12. 7601

KERESKÉNYI FERENC joghallgató nevére kiállitott egyetemi leckekönyv elveszett, tehát érvénytelen. 7627

MÁRTON IMRÉNÉ kifőzdéjében 2 fogásos menü 500 lejtől étlap szerint házikoszt kapható. Schütz János-u. 9. 7659

GŐZONDOLÁLÁST, hajfestést garancia mellett vállalunk. Haj-pótrészeket készitünk, mindenféle hajat veszünk! Erdélyi, Szentegyhá-utca 4. 9134

BUKARESTBE és vissza utazok. Ügyvédi, nyugdij-ügyeket és más megbizásokat vállalok. Értekezni Herkules, Dózsa György-utca 10. 7634

MOTORT 3—3.5 lóerőset veszünk, vagy cserélünk 12 lóerőssel. Petőfi-u. 50, gépüzem. Gy.

DÓNÁT-UT 224 alatti 4 holdas, kőbányás telkemet, 2 szobás családi házzal, istállóval sürgősen elcserélném a város belterületén lévő házzal, vagy eladnám. Kissné. 6750

CIPÉSZMŰHELY berendezéssel bérbeadó. Értekezni Dónát-ut 40. 7526

KÉREM azt a honvédet, aki a frontról hazaérkezett és Fehér Sándor és Geczó Árpád honvédekkel — kiknek tábori postaszámuk B—476 volt — együtt szolgált, adja le cimét szerkesztőségünkben. 7654

»AMEDAN«

Cluj-Kolozsvár, Strada Unirii-u ca 10, emeletet - Telefon: 307

Naponkénti utas- és áruszállitás személy- és teherautóinkon

KOLOZSVÁR — NAGYSZEBEN—BUKAREST
BUKAREST—BRĂILA—GALAŢI

Áruszállitás vasuton
Gyorsaság, biztonság, kényelem
Mérsékelt árak

Központ: BUKAREST, Str. Argeş 15.
Telefon: 1.33.89—2.39.23

Fiókok: GALAŢI, Str. Domneasca 41. Telefon: 21.06
BRĂILA, Str. Cojocari 12

Szerkeszti: BALOGH EDGAR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassai-utca 7.

Telefon: 258.

Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet, Kolozsvár. —Felelős vezető: Kiss Márton igazgató.